ISSN -2583-147X (P), Vol.- 10, Issue No.III, June 2024
Bastabatara Pariprakash Prachee
Peer Reviewed and Referred Research Journal

Received	Reviewed	Accepted	Published
04-April-2024	07-May-2024	20-May-2024	01-June-2024

ସରୋଜିନୀ ସାହୁଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ନାରୀ

ଡକ୍ଟର ସୋନାଲି ସାହୁ

ନାରୀକୁ ନେଇ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମାଜରେ ଘଟି ଯାଉଥିବା ବ୍ୟଭିଚାର, ଦୁର୍ନୀତି, ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସ୍ୱପ୍ନଭଙ୍ଗର ଆହତ ମୂର୍ଚ୍ଛନାକୁ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଗଳ୍ପରେ ରୂପ ଦେଇଛନ୍ତି ଅଶୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ଗାଳ୍ପିକାମାନେ । ନାରୀ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ନହେଲେ ସମାଜ ଜୀବନର ବିକାଶ ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି ତାଙ୍କର ଦୃଢ଼ ଧାରଣା । ଅଶୀ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଗାଳ୍ପିକାମାନେ ସଂସ୍କୃତି, ପରମ୍ପରା ଓ ଆଦର୍ଶକୁ ଗଳ୍ପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଥିବା ବେଳେ ଏ ସମୟର ଗାଳ୍ପିକାମାନେ ନାରୀର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଅନୁଭବକୁ ଆବେଗମୟୀ ଭାଷା ଓ ଦୃଶ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଯତ୍ନଶୀଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେହି ଧାରାରେ ଗାଳ୍ପିକା ସରୋଜିନୀ ସାହୁ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷର ବିଭିନ୍ନ ମାନସିକ ଭାବାବେଗକୁ ତଥା ସେମାନଙ୍କ ମନଗହନର ବହୁ ଅଲୌକିକ ରହସ୍ୟ ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାରେ ଜଣେ ସଫଳ ଲେଖିକା । ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକରେ ନାରୀ ଚରିତ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ମାନସିକ ଭାବାବେଗ ତଥା ସେମାନଙ୍କ ମନଗହନର ବହୁ ଅଲୌକିକ ରହସ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଗାଳ୍ପିକା ସାହୁଙ୍କ ଗଳ୍ପର ନାରୀ ଚରିତ୍ରମାନେ ସବୁବେଳେ ବାସ୍ତବତାକୁ ସାମ୍ନା କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଦର୍ଶକୁ ପରିହାର କରି ନାହାନ୍ତି । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଗଳ୍ପରେ ନାରୀର ଦୟା-କ୍ଷମା-ସ୍ନେହ-ତ୍ୟାଗର ସମନ୍ୱିତ ରୂପ ଦେଖାଇବାରେ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । 'ପତଙ୍ଗ'ଗଳ୍ପର ନାୟିକା ମିତା ଜଣେ ଶାନ୍ତ ସ୍ୱଭାବର ନାରୀ । ସ୍ୱାମୀ ଜନାର୍ଦ୍ଦନର ଦାବି ମୁତାବକ ଯୌତୁକ ଦେଇ ଘର ଲୋକ ତାକୁ ବିବାହ କରାଇଥିଲେ । ବାହାଘର ପରେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ମିତାକୁ ସ୍ତ୍ରୀର ଅଧିକାର ନ ଦେଇ ସବୁବେଳେ ତା'ର କିଛି ନା କିଛି ଖୁଣ ବାହାର କରିଛନ୍ତି । ତଥାପି ମିତା ସଞ୍ଜ ସକାଳେ ଦୀପ ଜାଳି ସ୍ୱାମୀର ଶୁଭ ମନାସିଛି । ନିଜ ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବାପରେ ବି ମୁହଁ ନ ଖୋଲି ସବୁକିଛି ସହି ଯାଇଛି । ଏଠାରେ ଗାଳ୍ପିକା ମିତାର ଉଦାରପଣକୁ ଦେଖେଇବାରେ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ସାଂପ୍ରତିକ ସମାଜରେ ବି ମିତା ପରି ଅନେକ ନାରୀ ସ୍ୱାମୀର ସମସ୍ତ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାକୁ ସହି ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଇହକାଳ ପରକାଳର ଦେବତା ମଣି ପୂଜା କରନ୍ତି ।

ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ବୋହୂମାନେ କେତେ ଆଦର୍ଶବାଦୀ ହୋଇଥାନ୍ତି ତାହା 'ରାହୁ' ଗଳ୍ପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ । ପ୍ରତାପବାବୁଙ୍କ ବୋହୂ ଘରର ସମସ୍ତ କାମ କରିବା ସହ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ନେଇ ଚଳିଛି । ନିଜର ସମସ୍ତ ଇଚ୍ଛା ଅନିଚ୍ଛାକୁ ବଳି ପକାଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କଥାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛି । ତଥାପି ତାକୁ କେହି କେବେ ଆହା ପଦେ କହି ନଥାନ୍ତି । ଶାଶୁଙ୍କର ଆକଟ ଓ ଉଦ୍ଧତ ସ୍ୱାମୀର ପୁରୁଷ ପଣିଆରେ ସେ ଥକି ପଡିଛି । ମଣିଷଟିଏ ଭଳି ରହିବା ପାଇଁ ତାକୁ ନଅବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । "ପାଖାପାଖି ଦଶବର୍ଷ ହେଲାଣି, ସେ ଏ ଘରକୁ ବୋହୂ ହୋଇ ଆସିବାର । ଏବେ ବି ନୂଆବୋହୂଟେ ପରି ମୁଣ୍ଡରେ ଓଢ଼ଣା ଦେଇ ରହେ । ଦେଖିଲେ, କିଏ କହିବ ଭଲା ଏମ୍.ଏ.ପାସ୍ କରିଚି ବୋଲି ? ନିର୍ବିକାରରେ ସବୁ କାମ କରିଯାଏ ଘରର । ରୋଗୀଣା ରିଟାୟାର୍ଡ଼ ଶଶୁର, ଚିଡ଼ିଚିଡ଼ା ଶାଶୁର ଗାଳିମନ୍ଦ ଓ ସନ୍ଦେହକୁ ହଜମ କରି ଆପାତତଃ ବେକାର ଓ ମଦ୍ୟପ ସ୍ୱାମୀର ସବୁ ଦୌରାତ୍ମ୍ୟ ସହି ସେ ଗୋଟେ ପ୍ରକାରର ଚାବିଦିଆ କଣ୍ଢେଇ ହୋଇଯାଇଚି । ତା ଇଚ୍ଛା ଅନିଚ୍ଛାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇନି କେହି କେବେ । ଭାରତୀୟ ଆଦର୍ଶ ନାରୀ ଭଳି ଏକ ସଂଜ୍ଞାର ଅଧିକାରିଣୀ ବୋହୂ ତାଙ୍କର । (ପୃଷ୍ଠା-୧୩୮, ଦେଶାନ୍ତରୀ) ଏଠାରେ ଜଣେ ନାରୀର ଆଦର୍ଶବାଦୀ ଗୁଣ ସହିତ ତା' ମନ ଭିତରେ ଥିବା ଅସନ୍ତୋଷ ବି ଗୁଞ୍ଜରି ଉଠିଛି ।

ବାସ୍ତବତାକୁ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ପାଇଁ ନାରୀଟିଏ କେବେ ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦିଏ ନାହିଁ । 'ଦାମ୍ପତ୍ୟ' ଗଳ୍ପ ଏହାର ଏକ ଉଦାହରଣ । ଗଳ୍ପନାୟିକା ମିସେସ୍ ଚୌଧୁରୀ ଭାଙ୍ଗି ଯାଉଥିବା ସଂସାରକୁ ଯୋଡ଼ିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି । ତେଇଶି ବର୍ଷର ବୈବାହିକ ଜୀବନ ଭିତରେ ସ୍ୱାମୀ ଓ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସହକର୍ମିଣୀ ମିସେସ୍ ଗାମେଜଙ୍କ ସହ

ସଂପର୍କ ଥିବା କଥା ଜାଣି ବି ସେ ଭାଙ୍ଗିପଡି ନାହାନ୍ତି, ବରଂ ନିଜ ସଂସାରକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ସମ୍ଭାଳି ନେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଉପରିସ୍ଥ ଜେନେରାଲ ମ୍ୟାନେଜର, ସାମ୍ବାଦିକ ଆଦି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରିଛନ୍ତି ଅଥଚ କାହାଠାରୁ ସେ ଭରସାପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିଟିଏ ପାଇପାରି ନାହାନ୍ତି । ସାଧାରଣ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ପରିବାରର ନାରୀଟିଏ ହୋଇ ନିଜ ଲଢ଼େଇ ନିଜେ ହିଁ ଲଢ଼ିଛନ୍ତି । ମିସେସ୍ ଗାମେଜଙ୍କଠାରୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଫେରେଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ଆଖିରେ କଜ୍ଜ୍ୱଳ, ଲମ୍ବା ଲାଞ୍ଜି ଟାଣି, ବଡ଼ବଡ଼ କାନ ଫୁଲ ଝୁଲେଇ, ଓଠରେ ଲିପ୍‌ଷ୍ଟିକ୍, ହାତକଟା ବ୍ଲାଉଜ୍, ନଖରେ ଗାଢ଼ ନେଲ୍‌ପଲିସ୍ ଲଗେଇ ସନ୍ଧ୍ୟାରୁ ରାତି ଏଗାରଟା ଯାଏ ବୁଲିଛନ୍ତି । ଗୋଟେ ନାରୀ ନିଜ ସଂସାର ପାଇଁ କେତେ ସାଲିସ୍ କରିପାରେ ତାହା ଗାଳ୍ପିକା ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ।

ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ଏକ ସ୍ୱପ୍ନପ୍ରବଣ ଭାବବାଦୀ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସଂସ୍କୃତି । ଜଡ଼ବାଦୀ-ବସ୍ତୁ ତାନ୍ତ୍ରିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଅପେକ୍ଷା ନୈତିକତା, ଆଦର୍ଶବୋଧ, ମାନବିକତା, ଐତିହ୍ୟ, କଳା ପ୍ରବଣତା ମଧ୍ୟରେ ଧର୍ମ, ଦେବତା, ସମୟ, ଭାଗ୍ୟ ଓ କର୍ମବାଦ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ । ଗାଳ୍ପିକା ସରୋଜିନୀ ସାହୁଙ୍କ ଅନେକ ଗଳ୍ପରେ ଏହି ସାଂସ୍କୃତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ବି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ । 'ବିକଳ୍ପ' ଗଳ୍ପର ସୁପର୍ଣ୍ଣା ଜଣେ ସାଂସ୍କୃତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ସଂପନ୍ନା ନାରୀ । ଗଳ୍ପ ନାୟିକା ସୁପର୍ଣ୍ଣା ସହରରେ ରହି ବି ନିଜ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଭୁଲିପାରି ନାହିଁ । ଦାଣ୍ଡିଆ ନାଚ କରି ରାତିଅଧକୁ ଘରକୁ ଫେରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦଶହରା ଥିବାରୁ ସକାଳୁ ବିଛଣା ଛାଡ଼ିଥିଲା । ଅତୀତରେ ସେ କିପରି ଦଶହରା ପାଳନ କରୁଥିଲା ସେସବୁ ମନେ ପକାଉ ଥିଲା । ସେ ସହରରେ ରହି ବି ପରମ୍ପରାକୁ ଭୁଲି ନାହିଁ । ସ୍ୱାମୀ ଜୟଦେବଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ପୂଜା ନ କରି ଖାଇ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ପୂଜା କରିଛି, ତା'ପରେ ଖାଇଛି । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ ସ୍ୱାମୀ ଜୟଦେବ ପରକୀୟା ପ୍ରୀତି କରୁଥିବା ଜାଣିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ଜୟଦେବଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କରିବାରେ କେବେହେଲେ ଅବହେଳା କରିନି । ପତିପରାୟଣା ନାରୀଟିଏ ହୋଇ ସାରା ଜୀବନ ରହିବାକୁ ମନସ୍ଥ କରିଛି ।

'ତରଳି ଯାଉଥିବା ଦୁର୍ଗ' ସଂକଳନରେ 'ଆଉ ଜଣକର ପାହୁଣ୍ଡ' ଗଳ୍ପର ସୁମିତା ସହରରେ ବାସ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପାରମ୍ପରିକ ରୀତି ନୀତିକୁ ଛାଡ଼ି ପାରିନି । ସୁମିତା ଓ ବିଭୁ ନୂଆ ନୂଆ ବିବାହ କରି ସହରରେ ରହିଛନ୍ତି । ସକାଳଠୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁମିତାକୁ ଫୁରସତ୍ ମିଳେନି ଘରକାମରୁ । ଘର କାମରେ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଗାଁର ଗୋଟେ ଝିଅକୁ ସେମାନେ ଆଣିଛନ୍ତି । ଅଥଚ ଆଗଭଳି ସ୍ୱାମୀ ବିଭୁଙ୍କ ସହ ଯେତେବେଳେ ସେତେବେଳେ ମିଶିପାରୁନି । କାଳେ ଝିଅଟି ଦେଖି ଦେବ ସେଥିପାଇଁ ସେ ଅଧିକ ସଚେତନ । ଏପରିକି ଝିଅଟି ନିଦରେ ନ ଶୋଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସ୍ୱାମୀର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ହେଇପାରୁନି । ସୁମିତା ଆଧୁନିକ ଜୀବନଶୈଳୀକୁ ଆପଣେଇ ପାରିଥିଲେ ଝିଅଟି ପାଇଁ ଏତେମାତ୍ରାରେ ସଚେତନ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା । ଘରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାମ ପରି ସେ ନିର୍ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରେ ସହବାସ ବି କରିପାରିଥାନ୍ତା । ସୁମିତା ସହରରେ ରହିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ ରୀତି-ନୀତିକୁ ଭୁଲିପାରିନି । ସାଂସ୍କୃତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ସଂପନ୍ନା ନାରୀର ଏହା ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ ।

ସରୋଜିନୀ ସାହୁ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ନାରୀ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହସିନୀ ତଥା ଆତ୍ମଶକ୍ତି ସଂପନ୍ନା ଭାବେ ଚିତ୍ରିତ କରିଛନ୍ତି । କେତେବେଳେ ସେମାନେ ନିଜ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଲଢ଼େଇ କରିଛନ୍ତି ତ ଆଉ କେତେବେଳେ ଗୋଟେ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ଜୀବନ ଜିଇଁଛନ୍ତି । 'ଜହ୍ଲାଦ' ଗଳ୍ପର ଗଳ୍ପର ରୁରି ଜଣେ ସଫଳ ଆତ୍ମଶକ୍ତିସମ୍ପନ୍ନା ନାରୀ । ବିବାହର ଆଠ ବର୍ଷ ପରେ ସ୍ୱାମୀ ଅରିନ୍ଦମ ଓ ଶାଶୁ ଘର ଲୋକଙ୍କ କଥା ନ ଶୁଣି ନିଜର ଆତ୍ମସନ୍ତୋଷ ପାଇଁ ସେ ଚାକିରି କରିବାକୁ ଚାହିଁଛି । ଛୋଟ ଛୋଟ ପୁଅ ଝିଅ ଦି'ଜଣଙ୍କୁ ଚାକର ପିଲା ପାଖରେ କଲେଜକୁ ଯାଇଛି । କଲେଜର ସହକର୍ମୀମାନେ କେହି ତା ସହିତ ବନ୍ଧୁତ୍ୱର ହାତ ବଢ଼ାଇ ନାହାନ୍ତି । ଅଧ୍ୟାପନା ଚାକିରୀ ଯେତେ ସହଜ ଭାବିଥିଲା ସେତେ ସହଜ ନଥିଲା । ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଅସହିଷ୍ଣୁ ଭାବ ତାକୁ ଅତିଷ୍ଠ କରିଦେଉଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ତା ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଘରର ଚାକର ତାର ଛୋଟ ଝିଅକୁ ଯୌନ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦେବା କଥା ଜାଣିବା ପରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିଲା । ବାରମ୍ବାର ରେଜିଗ୍‌ନେସନ୍ ଦେବା କଥା ଭାବି ମଧ୍ୟ ହାର ମାନି ନାହିଁ । ଲଢ଼େଇ କରିଛି ପୁରୁଷ ତାନ୍ତ୍ରିକ ସମାଜ ସହ, ସ୍ୱାର୍ଥନ୍ୱେଷୀ ଲୋକଙ୍କ ସହ । ନାରୀଟି ଆତ୍ମଶକ୍ତିସଂପନ୍ନା ହେବା ସହ ସାମାଜିକ ଓ ପାରିବାରିକ ସଂପର୍କ ମଧ୍ୟରେ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା କରିପାରେ ତାହା 'ରୁରି' ଚରିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଗାଳ୍ପିକା ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ।

ଗାଳ୍ପିକା ସରୋଜିନୀ ବିବିଧ ଘଟଣା ମାଧ୍ୟମରେ ନାରୀର ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦୀ ଚେତନାକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଢ଼ଙ୍ଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ନାରୀ ଘଟଣା କ୍ରମର ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଯାଇ ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବାର ରାସ୍ତା ଚୟନ କରିଛି । ନିଜସ୍ୱ ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେଇନାହିଁ । 'ଆପଣା ଆପଣା ମଣିଷଙ୍କ ପାଇଁ' ଗଳ୍ପରେ ଶୁଭଦା ଜୀବନ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲୁଚାଲୁ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ବାପାଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥତା, ସାଧାରଣ ଚାକରାଣୀକୁ ନେଇ ବାପା-ମାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ମନମାଳିନ୍ୟ ଏସବୁ ଯେମିତି ତାକୁ ରୁନ୍ଧି ପକାଉଛି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ ଭାଇ-ଭଉଣୀ

ସଂପର୍କୀୟମାନେ ତା'ପାଇଁ ବାପାଙ୍କର ଏ ଅବସ୍ଥା କହି ଦୋଷ ବି ଦେଇଛନ୍ତି । ଦଶବର୍ଷ ଧରି ଭଲପାଇ ଆସୁଥିବା ଶୁଭଙ୍କର ସହ ତା' ସଂପର୍କକୁ ସମସ୍ତେ ବିରୋଧ କରିଛନ୍ତି । ଶୁଭଙ୍କର ସହ ତା ବାହାଘର ରୋକିବା ପାଇଁ ବାପା ପ୍ରଥମେ ତାକୁ ଚାକିରି କରି ଦଶ-କୋଟିଏ ହଜାର ଟଙ୍କା ସଞ୍ଚୟ କର, ପରେ ତୋର ସବୁ କଥା ଶୁଣାଯିବ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ଅଥଚ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାକିରି କରିନାହିଁ, କେତେ ବର୍ଷ ଲାଗିବ ତାକୁ ଏତିକି ସଞ୍ଚୟ କରିବା ପାଇଁ । ଅତି ଚତୁରତା ସହ ତାକୁ ବନ୍ଦୀ କରି ଦିଆଯାଇଛି । ଏପରିକି ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ କଟକ ଗଲାବେଳେ ମାଆ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇଛନ୍ତି । ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଶୁଭଙ୍କର ସହ ଥରେ ଦେଖା କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା' ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଶୁଭଙ୍କର ଓ ବାପା ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ କାହାକୁ ବାଛି ପାରିନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦିନ ବିତେଇବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଯୁଗଟିଏ ପରି ମନେ ହୋଇଛି । ଏଇ ବନ୍ଦୀ ଜୀବନରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ସେ ସ୍ୱାଭାବିକ ମୃତ୍ୟୁ ଚାହିଁଛି । "ଶୁଭଦା ଆଇନା ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିଲା, କହିଲା : ଜନ୍ମଠାରୁ ମୃତ୍ୟୁଯାଏ ପରାଧୀନତାକୁ ମାନି ନେଲି ବନ୍ଦୀ, ମାନି ନେଲି । ତେବେ ମରିବାର ସହଜୋତ୍ତମ ଉପାୟ କ'ଣ ବନ୍ଦୀ ? ସ୍ୱାଭାବିକ ମୃତ୍ୟୁ ଉପରେ ମୋର ଭରସା ନାହିଁ, କେବେ ଯେ ସେ ଆସିବ, ଅପେକ୍ଷା କରି କରି ମୁଁ କ୍ଲାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିବି ।" (ପୃଷ୍ଠା-୩୬, ସୁଖର ମୁହାଁମୁହିଁ) ଏଠାରେ ଶୁଭଦାର ମୃତ୍ୟୁ ଉପରେ ଭରସା ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଉପରେ ତାର ଆସ୍ଥା ନାହିଁ । ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ତାହା ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ । ସ୍ୱାଭାବିକ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ସେ ମରିବାର ଉପକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଛି । ଲେଖିକାଙ୍କ ଲେଖନୀରେ ଶୁଭଦା ସ୍ଥିତିବାଦୀ ନାରୀର ସଫଳ ରୂପାୟନ ।

ସରୋଜିନୀ ସାହୁଙ୍କ ନାରୀ ଚରିତ୍ରମାନେ ପ୍ରାୟ ଜୀବନରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ନିଃସଙ୍ଗତାକୁ ଭେଟିଛନ୍ତି । 'ସୁଖର ମୁହାଁମୁହିଁ' ସଂକଳନର 'ହୃଦୟକୁ ଖେଳନା କରି' ଗଳ୍ପର ନାୟିକା ଶୁଭଦାର ଜୀବନ ସଂଘର୍ଷମୟ । ବାରମ୍ବାର ଇଣ୍ଟରଭ୍ୟୁ ଦେବା ପରେ ଯେମିତି ଅସଫଳ ହୋଇଛି, ପ୍ରେମିକ ଶୁଭଙ୍କରଠୁ ଚିଠି ନ ପାଇ ସେମିତି ସେମିତି ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ହୋଇଛି । ସତେ ଯେମିତି ଜୀବନ ତାର ସ୍ଥିର ହୋଇଯାଇଛି । ଶେଷରେ ଘରୁ ଲୁଚି ଆସି ଶୁଭଙ୍କରକୁ ବିବାହ କରିଛି । ଲେଖିକାଙ୍କ ଲେଖନୀରେ, "ଶୁଭଦା ଚଳନ୍ତା ବସ୍‌ର ପଛେ ପଛେ କିଛି ବାଟ ଆଗେଇ ଯାଉ ଯାଉ ଅନ୍ଧାରରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲା । ଅଦ୍ଭୁତ ଶୂନ୍ୟତାରେ ଛାତି ଭିତରଟା ଖାଁ ଖାଁ ହୋଇଗଲା । ଜୋର୍ ଜୋର୍‌ରେ କୋହ ଉଠିଲା ତା'ର : କେତେ ଫର୍ଲଙ୍ଗ ଦୂରରେ ତମେ ଶୁଭଙ୍କର ନିଅ । ମୋତେ ନିଅ । ଏକଲା ଛାଡ଼ି ଯାଅନା" ଲେଖିକା ସାହୁ ଶୁଭଦାର ଅସହାୟତାକୁ ଦେଖେଇବାରେ ବେଶ୍ ସଫଳ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି ।

'ନିଜ ଗହୀରରେ ନିଜେ' ସଂକଳନର 'ଦୂର ପାହାଡ଼ର ଛବି' ଗଳ୍ପର ନାୟିକା ମଞ୍ଜୁର ବିବାହକୁ ନେଇ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିଲା ତାହା ସ୍ୱପ୍ନରେ ହିଁ ରହିଯାଇଛି । ସ୍ୱାମୀ ଆଦିତ୍ୟ କେବେ ତା' ମନକଥା ବୁଝିନାହିଁ ଲେଖିକାଙ୍କ ଭାଷାରେ, "ମୋର ଏଇ ଶ୍ରୀହୀନ ଚେହେରା, ଆଖି ତଳେ କଳାଦାଗ ବ୍ଲାଉଜ ଗ୍ରେସିୟର ଓ ଛାତି ତଳେ ଜମା ହୋଇ ରହିଛି ଛାତିଏ ଅନ୍ଧାର । ସେଇ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖା ଝିଅଟେ ଲୁଚି ବସିଚି । କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । କ'ଣ ହୋଇଛି ମୋର ଆଦିତ୍ୟ ?" (ନିଜ ଗହିରୀରେ ନିଜେ, ପୃଷ୍ଠା-୧୦୦) ଏହା ବ୍ୟତୀତ 'ଲଜ୍ଜା' ଗଳ୍ପର 'ଚଇତି', 'ସିଂହାସନ' ଗଳ୍ପର ଶୋଭନା, 'ଖେଳ ଖେଳରେ' ଗଳ୍ପର 'ଶୋଭନା' ଜଣେ ଜଣେ ନିଃସହାୟବୋଧସଂପନ୍ନା ନାରୀ କେବଳ ଗଭୀର ଅର୍ନ୍ତଦହନରେ ଜର୍ଜରିତା ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ନାରୀ ମନର ସଂଗୁପ୍ତ ଭାବାବେଗର ଜଟିଳ ମାନସିକତାକୁ ସରୋଜିନୀ ସାହୁ ତାଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ଗଳ୍ପରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିଛନ୍ତି । ସେ ନିଜକୁ ନାରୀବାଦୀ ଲେଖିକା କହି ଜାହିର କରିଥାନ୍ତି । ନାରୀବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ ସରୋଜିନୀ ସାହୁ କୁହନ୍ତି : "ନାରୀବାଦ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟେ ସ୍ଲୋଗାନ ନୁହେଁ, ଗୋଟେ ଆର୍ତ୍ତି ହିଁ । କୌଣସି ବାଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ବା ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ମୁଁ କେବେ କଲମ ଚଳେଇ ନାହିଁ । ମୋ ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏସବୁ ଅବଲୀଳା କ୍ରମରେ ମୋ ଗଳ୍ପ ଉପନ୍ୟାସରେ ଉତୁରି ଆସିଛି ।"(ସାମ୍ନା, ପୂଜା ସଂଖ୍ୟା, ପୃଷ୍ଠା-୨୭୩, ୨୦୧୧) ତେବେ ଲକ୍ଷ୍ୟକଲେ ଜଣାଯାଏ, ତାଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ଗଳ୍ପ ଉଗ୍ରବାଦୀ ନାରୀବାଦକୁ ଆଧାର କରି ରଚିତ । ସ୍ୱପ୍ନରେ ହେଉ ନାରୀ ପରପୁରୁଷ ଦ୍ୱାରା ରେପ୍ ହେବାର ଅବଦମିତ ଇଚ୍ଛାକୁ ହିଁ ପ୍ରକଟିତ କରିଥାଏ । 'ରେପ୍' ଗଳ୍ପରେ ସୁପର୍ଣ୍ଣା ଡ଼ାକ୍ତର ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କ ସହ ତା'ର ସମ୍ଭୋଗ ଜନିତ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ନିଃସଙ୍କୋଚରେ ସ୍ୱାମୀ ଜୟନ୍ତ ନିକଟରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛି । ଲେଖିକାଙ୍କ ଲେଖନୀରେ, "ଦେଖିଲି ଡ଼ାକ୍ତର ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ହେଇଗଲା । ପ୍ରଥମେ ନିରୋଳା ଜାଗାଟେ ଖୋଜିଖୋଜି ମିଳିଲାନି । ଯୋଉଠି ନିକାଞ୍ଚନ ମିଳୁଥିଲା କେହି ନା କେହି, ଶେଷରେ ହେଇଗଲା ।" 'ରେପ୍' ଗଳ୍ପରେ ସୁପର୍ଣ୍ଣା କେବଳ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛି କିନ୍ତୁ ସେହି ସ୍ୱପ୍ନ ଚରିତାର୍ଥ ହୋଇଛି 'ପାଶବିକ' ଗଳ୍ପର ସୁସି ପାଖରେ । ସୁସି ବ୍ରହ୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନେଇ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛି ଓ ତାହା ବାସ୍ତବରେ ପରିଣତ ବି ହୋଇଛି । ସୁପର୍ଣ୍ଣା ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ କହି ଅପମାନିତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ସୁସି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିବା କଥା ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଜଣିବାକୁ ଦେଇ ନାହିଁ । ନିଜ ପରିବାର ଓ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ ପୁରୀ ବୁଲିବାକୁ ଯାଇଛି ଏବଂ ସେଠାରେ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ ତା'ର ଦୈହିକ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଛି ।

ପ୍ରଥମେ ସେ ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପାଇଛି ସତ, କିନ୍ତୁ ପରେ ସାମୟିକ ସୁଖକୁ ବଳିଦେଇ ପାରିନି । ସ୍ୱାମୀ ଓ ସଂସାରକୁ ଖାତିର ନକରି ବ୍ରହ୍ମଚାରୀଙ୍କ ହାତରେ ହାତ ଛନ୍ଦି ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦରେ ସମୁଦ୍ରକୂଳରେ ସମୟ ବିତାଇଛି । ଯେମିତି ତା'ର ମନେ ହେଉଛି ବହୁଦିନର ଆବଦ୍ଧ ମନୋଟନସ୍ ଜୀବନରୁ ସେ ଆଜି ମୁକ୍ତ ।

'ବିପନ୍ନ ସମୟର ଚିହ୍ନ ବଡ଼ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ' ଗଳ୍ପର 'ଡ଼ିପ୍ରେସଡ୍ ଲିବିଡ଼ୋ ପାଇଁ ଭିଗୋରେକ୍ସ ଖାଅ' ଉପକାହାଣୀରେ ତନୁଜା ସହ ହିମାଂଶୁର ଦୈହିକ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ ହୋଇପାରୁ ନଥିବାରୁ ବାନ୍ଧବୀ ଡ଼ଲି ଫୋନଗ୍ରାଫିର ଚିତ୍ର ବହି ଦେବା ଭିଗୋରେକ୍ସ ଖାଇବା କଥା କହିବା ଆଦିରୁ ନାରୀ ଯୌନ ତୃଷ୍ଣାଜନିତ ବ୍ୟଗ୍ରତା ବାରି ହୋଇପଡୁଛି । 'ସିଂହାସନ' ଗଳ୍ପରେ ଶାଳିନୀ ଜଣେ ସ୍ମାର୍ଟ, ଏକ୍ସଟୋଭର୍ଟ, ଆଡ଼ଭେଥେରସ୍ ଝିଅ । ପ୍ରଫେସର ଅବିନାଶ ସହିତ ଘନିଷ୍ଠତା ହେବା ବେଳେ ପ୍ରଣମିତା ଭଳି ଏକ ବିବାହିତା ଝିଅର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ସହ୍ୟ କରିପାରି ନାହିଁ । ସେ ଜାଣେ କେବେ ବି ଅବିନାଶକୁ ତା'ର ବାହା ହେବାର ନାହିଁ; ସେ ଆଲୋକକୁ ଏ ବର୍ଷ ବାହା ହୋଇଯିବ । ତଥାପି ଅବିନାଶଙ୍କ ଘରେ ବହୁପତ୍ନୀ ପ୍ରଣମିତାକୁ ଦେଖି ତା ଭିତରେ ଗୋଟେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ମନୋବୃତ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଲେଖିକାଙ୍କ ଭାଷାରେ, "ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରତି କଥାରେ ହିଁ ସେ ପ୍ରାଣମିତାଠୁଁ ବେଶୀ ଇମ୍ପ୍ରେସିଭ୍, ସ୍ମାର୍ଟ, ସୁନ୍ଦରୀ ବୋଲି ଜାହିର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ? ତେବେ କ'ଣ କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ ବି ସେ ଅବିନାଶକୁ ହାତଛଡ଼ା କରିବାକୁ ଚାହେଁନା ? ସେଇ ଅକଥିତ, ଅଲିଖିତ ଅନୁଭବଟି ଏବେ କ'ଣ ଦାନା ବାନ୍ଧିବା ଆରମ୍ଭ କରିଛି ତା ଭିତରେ ?" (ପୃଷ୍ଠା,୧୬, ଚୌକାଠ) ଏଭଳି ମାନସିକତାକୁ ନେଇ 'ବେଡ଼ି', 'ସକଳ', 'ହୃଦୟକୁ ଖେଳନା କରି' ପ୍ରଭୃତି ଗଳ୍ପ ରଚିତ ।

ସରୋଜିନୀଙ୍କ ନାରୀମାନେ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱର କେତେବେଳେ ତୀବ୍ର ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରନ୍ତି ତ ଆଉ କେତେବେଳେ ନିରବରେ ପ୍ରତିବାଦ କରନ୍ତି । 'ନିଜ ଗହୀରରେ ନିଜେ ଗଳ୍ପରେ ମିତା ପୁରୁଷ ପରି ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚାହିଁଛି । ଏକା ଏକା ଘୁରି ବୁଲିବାକୁ ଲଜରେ ଉଠିବାକୁ, ଏକା ଏକା ଷ୍ଟେସନର ସିମେଣ୍ଟ ବେଞ୍ଚରେ ବସିବାକୁ ଏମିତି କେତେ କ'ଣ ତାର ଇଚ୍ଛା ହୁଏ । ଏ ସମସ୍ତ କଥା ସ୍ୱାମୀ ପାର୍ଥକୁ ସାମ୍ନାସାମ୍ନି କହିପାରେନା, ଚିଠିରେ ଲେଖେ । ତା'ର ମନେ ହୋଇଛି ଯେ ଝିଅଟି ବାହା ହେବା ପରେ ତା' ନିଜସ୍ୱ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଟିକକ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ସେହିପରି 'ନିଦୁଆ କବାଟରେ ଖଡ଼୍ଖଡ଼୍ ଶବ୍ଦ' ଗଳ୍ପର ନାୟିକା ଶୁଭଦା ନିଜକୁ କୁକୁଡ଼ା ସହ ତୁଳନା କରିଛି । କୁକୁଡ଼ା ଗୋଡ଼କୁ ସୁତାଟିଏ ବନ୍ଧାହୋଇଛି । ସେ ଚାହିଁଲେ ବି ତା ପରିଧି ବାହାରକୁ ଉଡ଼ି ଯାଇପାରୁ ନାହିଁ ଠିକ୍ ଶୁଭଦା ପରି । ଶୁଭଙ୍କରକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ବି ଶୁଭଙ୍କର ସହ ଭଲରେ ମିଶି ପାରିନି ସବୁ ଛୁଟିରେ ହଷ୍ଟେଲକୁ ତାକୁ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ । ନିଜ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟାରୁ ସେ ଭାବିଛି, କେବଳ ମୁଁ ନୁହେଁ, ତମେ ସମସ୍ତେ ଗୋଟେ ଖୁଣ୍ଟରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଛେ । ତମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଗୋଡ଼ରେ ଗୋଟେ ଗୋଟେ ଟାଣୁଆ ସୂତା ବନ୍ଧା ହୋଇଚି । ମୁଁ ଜାଣେ ତମେ ମନଇଚ୍ଛା ଦଉଡ଼ିଯାଇ ପାରିବନି ।''(ପୃଷ୍ଠା-୨, ସୁଖର ମୁହାଁମୁହିଁ)

ସେହିପରି 'ଆଗ୍ନେୟଗିରି' ଗଳ୍ପରେ ରତୁମତୀ ହେବା ପରେ ଆମ ସମାଜରେ ଯେଉଁ ନୀତିନିୟମ ଅଛି ତା'ର ପ୍ରତିବାଦ କରିଛି ସାନଝିଅଟି । ଆମ ସମାଜର ପରମ୍ପରା ଅନୁଯାୟୀ ନାରୀ ନିଜକୁ ସତୀ, ସୁଗୃହିଣୀ, ପତିବ୍ରତା ରୂପେ ମାନି ନେଇଛି । ସ୍ୱାମୀ ଯେତେ ଅତ୍ୟାଚାର କଲେ ବି ପ୍ରତିବାଦ ନକରି ସହି ନେବା ହେଉଛି ନାରୀର ଧର୍ମ । ଏହି ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଥାକୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଢ଼ିଆସିଛି । ନାରୀର ଏ ପ୍ରକାରର ମନୋଭାବକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଛନ୍ତି ଲେଖିକା । ଜୀବନର ଏତେ ଦୀର୍ଘ ଆଲିଙ୍ଗନ, ବାଧ ବାଧକତାର ଲୁହାର ବନ୍ଧନ କାହାର କାମ୍ୟ ଥାଏ କୁହ, ଯିଏ ଚାହେଁ ?' ଗଳ୍ପରେ କହିଛନ୍ତି, ଏମିତି ମନେ ହୁଏନିକି ସବୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଗୁଡ଼ାକ ଧର୍ଷିତା ହେବା ଉଚିତ । ନହେଲେ ମୁଣ୍ଡରେ ସଞ୍ଚିତ ଥିବା ହଜାର ବର୍ଷର ଫ୍ୟାଟ୍ ତରଳିବନି । କ୍ରମାଗତ ଧର୍ଷିତା ହେଲେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଗୁଡ଼ା ଧର୍ଷିତାକୁ ତୁଚ୍ଛ ମନେକରି ଓଲଟା ତିନି ଚାରିଜଣ ମିଶି ପୁରୁଷ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଯିବେ ।'' (ପୃଷ୍ଠା-୧୩୧, ନିଜ ଗହୀରରେ ନିଜେ)

ମଣିଷର ମନ ଭିତରେ ଅନେକ ଚିନ୍ତା-ଚେତନା ସେହି ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାର ପରିପ୍ରକାଶ ନିମନ୍ତେ ଆଧୁନିକ ଗାଳ୍ପିକମାନେ ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି । ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷର ବିଭିନ୍ନ ମାନସିକ ଭାବାବେଗକୁ ତଥା ସେମାନଙ୍କ ମନଗହନର ବହୁ ଅଲୌକିକ ରହସ୍ୟ ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାରେ ଗାଳ୍ପିକା ସରୋଗିନୀ ସାହୁ ବେଶ୍ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ନାରୀ ଚରିତ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ମାନସିକ ଭାବାବେଗ ତଥା ସେମାନଙ୍କ କମନ ଗହନର ବହୁ ଅଲୌକିକ ରହସ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । 'ଦୂର ପାହାଡ଼ର ଛବି' ଗଳ୍ପରେ ମଞ୍ଜୁ ଆଦିତ୍ୟକୁ ନେଇ ଦେଖିଥିବା ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ ସ୍ୱପ୍ନରେ ହିଁ ରହିଯାଇଛି । ତା ମନରେ ଆଦିତ୍ୟକୁ ନେଇ ବହୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଉଠିଛି । କାରଣ ପ୍ରଥମ ଦେହ ମିଳନର ଅନୁଭୂତି ତିକ୍ତତାରେ ଭରି ଉଠିଥିଲା । ଗୋଟେ ଦୁଃଖ-ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭିତରେ ତା ଜୀବନ କଟିଛି । ସ୍ୱାମୀ ଆଦିତ୍ୟକୁ ନେଇ ତା ମନରେ ଅହରହ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ।

ନାରୀ ସନ୍ତାନର ଅପେକ୍ଷା ରଖେ । ତା ନାରୀତ୍ୱ ସେତେବେଳେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ଲାଭ କରେ ଯେତେବେଳେ ସେ

ମା'ଟିଏ ହୁଏ । ମାତୃତ୍ୱ ଲାଭ ପରେ ପାରମିତା ଅନୁଭବ କରିଛି ଯେମିତି ଏକ ଅର୍ଥହୀନ ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ 'ଅମୃତ ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ଗର୍ଭବତୀ ନାରୀ' ଗଳ୍ପରେ ଚାରିବର୍ଷର ସେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି । ବନ୍ଧ୍ୟାତ୍ୱ ପରେ ପାରମିତା ପ୍ରଥମ ଥର ଗର୍ଭବତୀ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଡ଼ାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ଦେଢ଼ମାସ ପୂର୍ବରୁ ତାକୁ ଆଡ଼ମିସନ କରି ତା'ର ଡ଼େଲିଭରି ହୋଇଛି ନର୍ସିଂହୋମରେ । ହସ୍‌ପିଟାଲର ଗୋଟେ ବଖରା, ଧଳା ଚାଦର-ତକିଆ, ତିନିଟା ଲୋକ ତାକୁ ଘେରି ରହିବା ଭିତରେ ଅଣନିଶ୍ୱାସୀ ହୋଇପଡୁଥିବା ପାରମିତାର ମାନସିକ ସ୍ଥିତିକୁ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଲେଖିକା । ଗଳ୍ପିକାଙ୍କ ଭାଷାରେ, "ଏଇ ଆଠଦିନ ଭିତରେ ପାରମିତା ଗୋଟେ ଅଲଗା ଉପଲବ୍ଧିର ଜଗତ ଦେଖିଥିଲା । ତା'ର ମନେ ହୋଇଥିଲା ପ୍ରାପ୍ତିଟି କେତେ ତୁଚ୍ଛାତିତୁଚ୍ଛ । ଏ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ତା'ର ଏଇ ସଂଗ୍ରାମ ? ଅନ୍ତତଃ ଚାରିବର୍ଷ ଧରି ହେବା ନ ହେବାର ଆଶା ଓ ଆଶଙ୍କା ଭିତରେ, ପ୍ରତି ମେନୁର ଚବିଶ ଘଣ୍ଟା ସୁଦ୍ଧା କଟକକୁ ଡ଼ାକରା ଭିତରେ । ଏଣ୍ଡୋମେଟୋରିୟମ୍ ବାୟୋପ୍‌ସିର ନାଇଁ ନାଇଁର ରିପୋର୍ଟ ଭିତରେ, ହର୍‌ମୋନ ଆସେର ପର୍ସେଣ୍ଟେଜ୍ ଭିତରେ ଜୀଇଁ ଆସିଥିଲା ପାରମିତା । ଅଥଚ କି ତୁଚ୍ଛ ଏଇ ପ୍ରାପ୍ତି ? ମା'ହେଇ ସାରିଲା ପରେ ମନେ ହେଇଚି ପାରମିତାର ସେମିତି କିଛି ନୁହେଁ ମା'ହେବାଟା ।" ନାରୀର ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱରେ କେମିତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସୁଛି ତାହା ଏଠାରେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । 'ଅମୃତ ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ' ଗର୍ଭବତୀ ଥିବା ପାରମିତା ପାଇଁ ମାଆ ହେବା ସେତେ ବଡ଼ କଥା ନୁହେଁ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରୁଥିବାବେଳେ 'ତରଳି ଯାଉଥିବା ଦୁର୍ଗ' ଗଳ୍ପର ପାରମିତା ସାଇକୋଲଜିକାଲି ମଦର ହୋଇ ଯାଇଛି । ଡ଼ାକ୍ତରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରେଗ୍‌ନାନ୍‌ସି ଖବର ଶୁଣି ସେ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇଛି । ସ୍ୱାମୀ ସୌମେନ୍ ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଯତ୍ନଶୀଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ରିପୋର୍ଟ ନ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ପାରମିତା ଖୁସି ହୋଇ ମା, ଶାଶୁ ଓ ସାଇପଡ଼ିଶା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣେଇ ଥିବାରୁ ସମସ୍ତେ ତା' ପ୍ରତି ଆବଶ୍ୟକଠାରୁ ଅଧିକ ଯତ୍ନଶୀଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ତେବେ ୟୁରିନ୍ ଟେଷ୍ଟରେ ଆସିଥିବା ନେଗେଟିଭ ରିପୋର୍ଟକୁ ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ ନଥିଲା । ଜଣେ ଗର୍ଭବତୀ ନାରୀ ଯାହା ଯାହା ଅନୁଭବ କରେ ପାରମିତା ଦୀର୍ଘ ଚାରିମାସ ଧରି ତାହା ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା । ସବୁ ଟେଷ୍ଟ ସରିବା ପରେ ଡ଼ାକ୍ତର କହିଥିଲେ ତାଙ୍କର ଚାରିମାସ ଧରି ପିରିୟଡ଼ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି, ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଇଞ୍ଜେକ୍‌ସନ ନେବା ପରେ ବି ତା'ର ପିରିୟଡ଼ ହେଉ ନାହିଁ । ସାଇକୋଲଜିକାଲି ସେ ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ଦୃଢ଼ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଯେ ମେଡ଼ିକାଲ ସାଇନ୍‌ସ ହାର ମାନୁଥିଲା । ଏ ଖବର ଡାକ୍ତର ଓ ସୌମେନଙ୍କ ପାଇଁ ଖୁସିର ହୋଇ ଥାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ପାରମିତା ଛୁଆଟିର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ନିଜ ଭିତରେ ଅନୁଭବ କରିପାରିଥିଲା । ସାଇକୋଲଜିକାଲି ହେଉ ପଛେ ସେ ଗୋଟେ ମାଆ ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ଗଳ୍ପିକା ତା'ର ମାନସିକ ସ୍ଥିତିକୁ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଦେଖାଇଛନ୍ତି । ସେହିପରି 'ନିଦୁଆ କବାଟରେ ଖଡ୍ ଖଡ୍ ଶବ୍ଦ' ଗଳ୍ପରେ ନାୟିକା ଶୁଭଦାର ମନର ଅକୁହା ବେଦନାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ । ଗୋଟେପଟେ ଶୁଭଙ୍କର ସହ ତା'ର ନଅବର୍ଷର ଭଲପାଇବା ଅନ୍ୟପଟେ ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁ ଭାଇ ସହ ବର୍ଷେ ହେବ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ତା ସଂପର୍କ ଭିତରେ ତା'ମନର ଅସ୍ଥିରତାକୁ ଗଳ୍ପିକା ଦେଖେଇବାରେ ସଫଳ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି ।

ସରୋଜିନୀ ସାହୁ ଜଣେ ନାରୀ ହୋଇଥିବା ହେତୁ ନାରୀ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଅନାଲୋଚିତ, ଅନାଲୋଚିତ ଦିଗପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିପଥାରୂଢ଼ ହୋଇଛି । ନାରୀର ଶାରୀରିକ ପରିବର୍ତ୍ତନବେଳେ ତା'ର ଅନୁଭୂତି, ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା, ମନରେ ଉଙ୍କି ମାରୁଥିବା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱକୁ ଗଳ୍ପିକା ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଋତୁମତୀ ହେବାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ରଜୋନିବୃତ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାରୀର ବିଭିନ୍ନ ଅବସ୍ଥା ଓ ଅନୁଭୂତିକୁ ରୂପ ଦେଇଛନ୍ତି । 'ଆଗ୍ନେୟଗିରି', 'ଅପରାହ୍ନ', 'ଦାମ୍ପତ୍ୟ', 'ଦୂର ପାହାଡ଼ର ଛବି' ଆଦି ଗଳ୍ପରେ । ଋତୁମତୀ ହେବା ପରେ ଝିଅଟିର ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକତାରେ କିଭଳି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଛି ତାହା 'ଦୂର ପାହାଡ଼ର ଛବି' ଓ 'ଆଗ୍ନେୟଗିରି' ଗଳ୍ପରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଅତଏବ ସରୋଜିନୀ ସାହୁଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ନାରୀ ମନର ସୁଖ, ଦୁଃଖ, ଅବସୋସ, ଅତୃପ୍ତି, କାମନା ଓ ବାସନା ଆଦି ଚମତ୍କାର ଭାବେ ରୂପଲାଭ କରିଛି । ନାରୀ ପାରମ୍ପରିକ ରକ୍ଷଣଶୀଳତାରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ବାସ୍ତବତାର ସାମ୍ନା କରଛି ଓ ନିଜର ସ୍ଥିତି ସଂପର୍କରେ ସଚେତନ ହୋଇଛି । ସାମାଜିକ ଔଚିତ୍ୟ ଓ ବିଚାରଧାରାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ନ ଦେଇ ତା'ର ଅନ୍ତର୍ମନରେ ସଂଘଟିତ ବିଭିନ୍ନ କ୍ରିୟା-ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛି ।

କନ୍ଦ୍ରେଇପୁଟ, କୋରାପୁଟ